

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

**на денну форму навчання на основі базової середньої освіти
на здобуття освітньо-професійного ступеня
«фаховий молодший бакалавр»**

Програму співбесіди з української мови укладено для осіб, що вступають до Відокремленого структурного підрозділу «Кам'янець-Подільський фаховий коледж харчової промисловості НУХТ» на основі базової середньої освіти за денною формою навчання для здобуття освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Співбесіда – форма вступного випробування, що передбачає певний рівень підготовки абітурієнтів, які вступають до Відокремленого структурного підрозділу «Кам'янець-Подільський фаховий коледж харчової промисловості НУХТ» на основі повної загальної середньої освіти для здобуття освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра. Співбесіду проводять в усній формі у вигляді індивідуальної бесіди з кожним вступником.

Програму співбесіди з української мови розроблено на основі Закону України «Про базову загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти та з урахуванням чинної програми з української мови.

Матеріал програми охоплює такі розділи: «Фонетика», «Графіка», «Орфоепія», «Орфографія», «Лексика», «Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Пунктуація», «Стилістика».

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія.

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі; вимова звуків, що позначаються літерами г і ґ. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Вимова наголошених і ненаголошених голосних. Ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Ненаголошені голосні, що не перевіряються наголосом. Позначення на письмі ненаголошених голосних [е], [и] та [о] перед складом з наголошеним [у] в коренях слів. Вимова приголосних звуків. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у – в, і – й.

Предметні уміння та навички.

Визначати у словах голосні, тверді та м'які, дзвінкі й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; ділити слово на склади; визначати звукове значення букв у слові. Визначати місце букв в алфавіті, розташовувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у – в, і – й.

2. Лексика. Фразеологія.

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Лексична помилка (тавтологія, калькування, вживання слів у невластивих значеннях тощо). Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Поняття про

фразеологізм, його лексичне значення. Джерела українських фразеологізмів. Прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми як різновиди фразеологізмів. Фразеологізми в ролі членів речення.

Предметні уміння та навички.

Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; вживати слова в переносному значенні. Знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів.

3.Будова слова. Словотвір.

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безафіксний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [o]>[e] у складних словах.

Предметні уміння та навички.

Відділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, добирати спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні; визначати спосіб творення слів.

4.Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови.

Іменник.

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише

форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати іменники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їх лексичним значенням, уживаністю в мовленні; визначати основні способи творення іменників; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їх виражальними можливостями.

Прикметник.

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

Предметні уміння та навички.

Предметні уміння та навички. Розпізнавати прикметники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; ступені порівняння якісних прикметників; основні способи творення відносних і присвійних прикметників; відмінювання прикметників; відрізняти правильні форми прикметників від помилкових.

Числівник.

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості, складні й складені. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати числівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи

їх творення, відмінювання; відрізняти правильні форми числівників від помилкових; добирати потрібні форми числівників і використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками.

Займенник.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати займенники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; відрізняти правильні форми займенників від помилкових, правильно добирати потрібні форми займенників і використовувати їх у мовленні. Особливості вживання займенників у мовленні.

Дієслово.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни;

використовувати один час і спосіб у значенні іншого; основні способи творення дієслів, зокрема видових форм, форм майбутнього часу недоконаного виду, форм умовного та наказового способу дієслів; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових.

Прислівник.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати прислівники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння від прислівників, основні способи творення прислівників; відрізняти правильні форми прислівників помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні.

Службові частини мови. Прийменник.

Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати прийменники, визначати їх морфологічні ознаки, групи прийменників за походженням і за будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати форми прийменників у мовленні.

Службові частини мови. Сполучник.

Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часу, причини, умови, способу дії, мети, порівняльні). Групи сполучників за вживанням (одиначні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні.

Службові частини мови. Частка.

Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати частки, визначати групи часток за значенням і вживанням; правильно й комунікативно доцільно використовувати частки в мовленні.

Службові частини мови. Вигук.

Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати вигуки, визначати групи вигуків за походженням; правильно й комунікативно доцільно використовувати вигуки в мовленні.

5.Синтаксис. Пунктуація.

Словосполучення.

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний синтаксичний зв'язок. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Предметні уміння та навички.

Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний синтаксичний зв'язок; визначати головне й залежне слово в підрядному словосполученні; визначати поширені й непоширені словосполучення, типи словосполучень за способами вираження головного слова.

Речення.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом

граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Предметні уміння та навички.

Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання.

Просте двоскладне речення.

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

Предметні уміння та навички.

Визначати структуру простого двоскладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного), особливості узгодження присудка з підметом. Уміти правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення.

Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні.

Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати види другорядних членів та їх типи й різновиди, визначати способи

Односкладні речення.

Грамаітична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з

головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні.

Речення з однорідними членами.

Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в реченні з однорідними членами.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні.

Складне речення.

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- 1) інтонація й сполучники або сполучні слова;
- 2) інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їх структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. Добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті.

Складносурядне речення.

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.

Предметні уміння та навички:

Розпізнавати складносурядні речення, визначати смислові зв'язки між частинами складносурядного речення; комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості в мовленні.

Складнопірядне речення

Складнопірядне речення, його будова. Головне й пірядне речення. Пірядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопірядному реченні. Основні види пірядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопірядні речення з кількома пірядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопірядні речення з послідовною пірядністю;
- 2) складнопірядні речення з однорідною пірядністю;
- 3) складнопірядні речення з неоднорідною пірядністю.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати складнопірядні речення, визначати їх будову, зокрема складнопірядних речень з кількома пірядними, уміти відображати її в схемі складнопірядного речення; визначати основні види пірядних речень, типи складнопірядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопірядних речень різних типів у процесі спілкування.

Безсполучникове складне речення.

Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

- 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);
- 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).

Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати безсполучникові складні речення; визначати смислові відношення між їх частинами-реченнями (однорідними й неоднорідними), особливості інтонації безсполучникових складних речень. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Предметні уміння та навички.

Визначати структуру складних речень з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні.

Способи відтворення чужого мовлення.

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

Предметні уміння та навички.

Визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати.

6. Стилїстика.

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

Предметні уміння та навички.

Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них. Уміти користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування.

III.ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Значення мови в житті людини й суспільства. Українська мова — державна мова України.
2. Орфоепічна норма. Поняття милозвучності. Основні правила вимови голосних звуків.
3. Наголос в українській мові. Основні правила наголошування слів.
4. Принципи української орфографії. Ненаголошені -е- та -и- в корені слова.
5. Апостроф. Позначення м'якості приголосних.
6. Чергування приголосних в українській мові. Спрощення в групах приголосних.
7. Правопис префіксів та суфіксів.
8. Лексичне значення слова. Однозначні й багатозначні слова. Використання багатозначних слів у прямому й переносному значеннях.
9. Групи слів за значенням: синоніми, антоніми, омоніми.
10. Активна й пасивна лексика української мови: застарілі слова (архаїзми й історизми), неологізми.
11. Групи слів за вживанням: загальноживані й стилістично забарвлені слова, діалектні, професійні слова й терміни, просторічні слова. Пароніми.
12. Фразеологізми. Лексичне значення фразеологізмів. Джерела українських фразеологізмів.
13. Прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми як різновиди фразеологізмів.
14. Основні способи словотворення: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний (відкидання від твірного слова префіксів, суфіксів і закінчення), складання основ (або слів), аббревіатури, перехід слів з однієї частини мови в іншу.
15. Складні слова. Сполучні -о-, -е- в складних словах. Творення складноскорочених слів. Правопис складних слів разом і через дефіс.

16. Загальна характеристика частин мови.
17. Іменник. Морфологічні ознаки та синтаксична роль іменників. Поділ іменників на відміни.
18. Іменники загальні й власні, конкретні та абстрактні. Збірні іменники. Категорія числа іменників.
19. Відмінки іменників. Кличний відмінок. Особливості написання іменників у кличному відмінку.
20. Прикметник. Морфологічні ознаки та синтаксична роль прикметників.
21. Групи прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. Перехід прикметників з однієї групи в іншу.
22. Ступені порівняння якісних прикметників та особливості їх творення.
23. Числівник. Морфологічні ознаки та синтаксична роль числівників.
24. Кількісні та порядкові числівники.
25. Узгодження числівників з іменниками. Правильне вживання числівників на позначення часу та дати.
26. Займенник. Морфологічні ознаки та синтаксична роль займенників.
27. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні; питальні й відносні; заперечні; означальні й неозначені.
28. Написання разом і через дефіс неозначених займенників. Правопис заперечних займенників.
29. Дієслово. Морфологічні ознаки та синтаксична роль дієслів. Форми дієслова: неозначена форма, особові форми, дієприкметник, дієприслівник, безособові форми на -но, -то.
30. Неозначена форма дієслова (інфінітив) та особові форми. Доконаний і недоконаний види дієслова.
31. Часи дієслів. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий).
32. Дієприкметник як особлива форма дієслова. Морфологічні ознаки та синтаксична роль дієприкметників.
33. Дієприкметниковий зворот. Розділові знаки в реченнях з дієприкметниковими зворотами.

34. Активні й пасивні дієприкметники. Творення й відмінювання активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу.
35. Обмеженість уживання форм активних дієприкметників теперішнього часу в сучасній українській мові, способи їх заміни.
36. Дієприслівник як особова форма дієслова. Морфологічні ознаки та синтаксична роль дієприслівників.
37. Дієприслівниковий зворот. Розділові знаки при дієприслівниковому звороті й одиничному дієприслівникові.
38. Вид і час дієприслівників. Дієприслівники недоконаного й доконаного виду.
39. Прислівник: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників.
40. Ступені порівняння прислівників. Творення й правопис прислівників.
41. Прийменник як службова частина мови. Види прийменника за будовою.
42. Непохідні й похідні прийменники. Написання похідних прийменників разом, окремо та через дефіс.
43. Сполучник як службова частина мови. Види сполучників за будовою та походженням. Розрізнення сполучників та однозвучних слів.
44. Частка як службова частина мови. Формотворчі та словотворчі частки. Правопис часток **не** та **ні** з різними частинами мови.
45. Вигук як особлива частина мови. Групи вигуків за значенням. Дефіс у вигуках.
46. Словосполучення. Будова й види словосполучень за способами вираження головного слова.
47. Просте двоскладне речення. Головні й другорядні члени речення.
48. Підмет і присудок. Способи вираження підмета.
49. Простий і складений присудок (іменний та дієслівний). Способи вираження присудка.
50. Поширені та непоширені речення. Порядок слів у реченні. Логічний наголос.

- 51.Означення, додаток й обставини як другорядні члени речення.
Прикладка як різновид означення.
- 52.Односкладні прості речення з головним членом у формі присудка.
- 53.Односкладні прості речення з головним членом у формі підмета.
- 54.Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як спосіб передачі чужої мови.
- 55.Складне речення, його ознаки. Види складних речень.
- 56.Складносурядне речення, його будова й засоби зв'язку між його частинами.
- 57.Складнопідрядне речення, його будова й засоби зв'язку в ньому.
Підрядні сполучники й сполучні слова у складнопідрядних реченнях.
- 58.Безсполучникове складне речення. Сміслові відношення між частинами безсполучникового складного речення. Розділові знаки в безсполучникових реченнях.
- 59.Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.
- 60.Текст, його основні ознаки. Будова тексту. Мікротеми й абзац.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

5 клас

- Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т. Українська мова. 5 клас: підручник для закладів загальної середньої освіти. Київ: Грамота, 2018. 256 с. URL: <https://cutt.ly/IU7cclF>.
- Глазова О.П. Українська мова. 5 клас: підручник для закладів загальної середньої освіти: підручник для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2018. 240 с. URL: <https://cutt.ly/hU7cmvU>.
- Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова. 5 клас: підручник для закладів загальної середньої освіти. Київ: Генеза, 2018. 208 с. URL: <https://cutt.ly/FU7cW3z>.
- Українська мова: підручник для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів / Голуб Н.Б., Шелехова Г.Т., Новосьолова В.І., Ярмолюк А.В. Київ: Педагогічна думка, 2017.

6 клас

- Глазова О.П. Українська мова: підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2014. 240 с. URL: <https://cutt.ly/MU7cUwg>.
- Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т., Жук М.Г. Українська мова: підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Грамота, 2014. 272 с. URL: <https://cutt.ly/AU7cO65>.
- Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Генеза, 2014. 256 с. URL: <https://cutt.ly/JU7cD35>.
- Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Генеза, 2019. 256 с.
- Ворон А.А., Солопенко В.А. Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою: підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2014. 240 с. URL: <https://cutt.ly/ZU7cHBx>.

7 клас

- Глазова О.П. Українська мова: підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2020. 256 с. URL: <https://cutt.ly/mU7cLyW>.
- Глазова О.П. Українська мова: підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2016. 272 с. URL: <https://cutt.ly/QU7cZnV>.
- Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Генеза, 2016. 256 с. URL: <https://cutt.ly/eU7cBto>.

- Ющук І.П. Українська мова: підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2015. 296 с. URL: <https://cutt.ly/PU7cMVL>.
- Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т., Жук М.Г. Українська мова: підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Грамота, 2015. 288 с. URL: <https://cutt.ly/gU7c94F>.
- Горошкіна О.М., Попова Л.О. Українська мова: підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою. Київ: Грамота, 2015. 224 с. URL: <https://cutt.ly/yU7c7cb>.
- Українська мова: підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів / Н.Б.Голуб, Г.Т.Шелехова, В.І.Новосьолова, А.В.Ярмолук. Київ: Педагогічна думка, 2015. 288 с.
- Українська мова: підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання / Д.А.Кобцев. Харків: Основа, 2015. 295 с. URL: <https://cutt.ly/UInS4KX>.
- Ворон А.А., Солопенко В.А. Українська мова: підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2015. 240 с. URL: <https://cutt.ly/GU7vw4m>.

8 клас

- Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Генеза, 2016. 224 с. URL: <https://cutt.ly/6U7vyro>.
- Глазова О.П. Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Харків: ТОВ «Фоліо», 2016. 288 с. URL: <https://cutt.ly/BU7vi1f>.
- Українська мова: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти / Караман С.О., Горошкіна О.М., Караман О.В., Попова Л.О. Київ: Літера ЛТД, 2021. 297 с. URL: <https://cutt.ly/FU7vdun>.
- Українська мова: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти / М.І.Пентилук, С.А.Омельчук, І.В.Гайдаєнко. Харків: Ранок, 2016. 272 с. URL: <https://cutt.ly/9InFsKG>.
- Авраменко О.М., Борисюк Т.В., Почтаренко О.М. Українська мова: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Грамота, 2021. 192 с. URL: <https://cutt.ly/PU7vhHP>.
- Данилевська О.М. Українська мова: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти / за наук. ред. К.Г.Городенської. Київ: Оріон, 2021. 288 с. URL: <https://cutt.ly/fU7vzdF>.
- Ворон А.А., Солопенко В.А. Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2016. 258 с. URL: <https://cutt.ly/VU7vvIh>.
- Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т., Жук М.Г. Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Грамота, 2016. 272 с. URL: <https://cutt.ly/EU7vmCh>.
- Ющук І.П. Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2016. URL: <https://cutt.ly/QU7vRtY>.

- Українська мова: підручник для 8 класу з поглибленим вивченням філології закладів загальної середньої освіти / О.М.Авраменко, Ю.О.Гарюнова, І.М.Літвінова. Київ: Грамота, 2021. 254 с. URL: <https://cutt.ly/NInOPtN>.
- Українська мова: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів / В.І.Новосьолова, Н.В.Бондаренко. Київ: Педагогічна думка, 2016. 296 с.

9 клас

- Глазова О.П. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Харків: Вид-во «Ранок», 2017. 240 с. URL: <https://cutt.ly/KQ7q0Dk>.
- Авраменко О.М. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Грамота, 2017. 160 с. URL: <https://cutt.ly/uU7vUfJ>.
- Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів / Голуб Н.Б., Ярмолюк А.В. Київ: Педагогічна думка, 2017. 308 с. URL: <https://cutt.ly/0U7vOFd>.
- Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням філології / Караман С.О., Горошкіна О.М., Караман О.В., Попова Л.О. Харків: Вид-во «Ранок», 2017. 272 с.
- Ворон А.А., Солопенко В.А. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2018. 240 с. URL: <https://cutt.ly/KU7vSos>.
- Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Генеза, 2017. 272 с. URL: <https://cutt.ly/VU7vGFt>.
- Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т., Жук М.Г. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Грамота, 2017. 256 с. URL: <https://cutt.ly/ZU7vLWL>.
- Данилевська О.М. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Оріон, 2017. URL: <https://cutt.ly/YU7vXAx>.

Додаткова:

- Авраменко О. Українська мова та література. І частина. Довідник, завдання. Київ: Грамота, 2019. 496 с.
- Хворостяний І. Українська мова: лайфхаки. Харків Вид-во «Ранок», 2018. 288 с.
- Ющук І.П. Практикум з правопису і граматики української мови. Київ: Освіта, 2019. 288 с.